

Thea Seppänen

TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Marimekko Oyj

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Joulukuu 2017**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Joulukuu 2017	Tekijä/tekijät Thea Seppänen
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi TILINPÄÄTÖSANALYYSI. Marimekko Oyj		
Työn ohjaaja Janne Peltoniemi		Sivumäärä 34 + 1
Työelämäohjaaja		
<p>Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää kohdeyrityksen Marimekko Oyj:n taloudellinen tilanne. Marimekko Oyj on kotimainen julkinen osakeyhtiö, jonka osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Työ toteutettiin tilinpäätösanalyysin avulla.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään kirjanpitoa ja tilinpäätöstä, tilinpäätösanalyysia, tunnuslukuanalyysia ja toimiala-analyysia. Kohdeyrityksen tilinpäätösanalyysissa laskettiin tunnuslukuja kannattavuudesta, vakavaraisuudesta, maksuvalmiudesta sekä osakkeista. Yrityksen taloudellisen tilan määrittelemiseksi saatuja tunnuslukuja vertailtiin samaan toimialaan. Toimialana vertailussa käytettiin Marimekon päätoimialaa, vaatteiden yleisvähittäiskauppaa.</p> <p>Tilinpäätösanalyysin perusteella Marimekko Oyj:n taloudellinen tilanne on ollut toimialaansa verrattuna hyvä. Yrityksen vakavaraisuus on erinomainen, ja yrityksen liiketoiminta on kannattavaa.</p>		

Asiasanat Kannattavuus, maksuvalmius, tilinpäätösanalyysi, toimiala-analyysi, tunnusluvut, vakavaraisuus
--

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date December 2017	Author Thea Seppänen
Degree programme Business Administration		
Name of thesis FINANCIAL STATEMENT ANALYSIS. Marimekko Corporation		
Instructor Janne Peltoniemi	Pages 34 + 1	
Supervisor		
<p>The purpose of the thesis was to examine the financial situation of the target company Marimekko Corporation. Marimekko Corporation is a Finnish public limited company whose share is quoted in Nasdaq Helsinki Oy. The thesis was made by using the financial statement analysis.</p> <p>The theoretical part of the thesis examined accounting and financial statements, financial statement analysis, key figure analysis and branch comparison. The financial statements of the target company included key figures on profitability, solvency, liquidity and shares. The key figures for defining the company's financial statement were compared with the ones in the same industry. The comparison was based on Marimekko's main business area, general retailing of clothing.</p> <p>Based on the financial statement analysis, the financial situation of Marimekko Corporation has been good compared to its business sector. The company's financial solvency is excellent and company's business is profitable.</p>		

<p>Key words Branch comparison, financial statement analysis, key figures, liquidity, solvency</p>

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS	2
2.1 Tuloslaskelma	3
2.2 Tase.....	4
2.3 Rahoituslaskelma	5
2.4 Liitetiedot	6
2.5 Toimintakertomus.....	6
3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	8
3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät.....	8
3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet ja menetelmät.....	9
3.3 Tilinpäätöksen oikaiseminen.....	10
4 TUNNUSLUKUANALYYSI	12
4.1 Kannattavuus.....	12
4.2 Vakavaraisuus	14
4.3 Maksuvalmius.....	15
4.4 Pörssitunnusluvut.....	17
5 TOIMIALA-ANALYYSI	18
6 MARIMEKKO OYJ: N TILINPÄÄTÖSANALYYSI	19
6.1 Kannattavuuden tunnusluvut	20
6.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut.....	25
6.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut	28
6.4 Pörssitunnusluvut.....	30
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	33
LÄHTEET	7
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1 Marimekko Oyj:n käyttökateprosentti verrattuna toimialaan	21
KUVIO 2.Marimekko Oyj:n liikevoittoprocentti verrattuna toimialaan	22
KUVIO 3 Marimekko Oyj:n oman pääoman tuotto prosentti... ..	23
KUVIO 4 Marimekko Oyj:n sijoitetun pääoman tuotto prosentti verrattuna toimialaan	24
KUVIO 5 Marimekko Oyj:n kokonaispääoman tuotto prosentti verrattuna toimialaan.....	25
KUVIO 6 Marimekko Oyj:n omavaraisuusaste verrattuna toimialaan.....	26
KUVIO 7 Marimekko Oyj:n suhteellinen velkaantuneisuus verrattuna toimialaan	27
KUVIO 8 Marimekko Oyj:n nettovelkaantuneisuus.	28

KUVIO 9 Marimekko Oyj:n quick ratio verrattuna toimialaan.....	29
KUVIO 10 Marimekko Oyj:n current ratio verrattuna toimialaan.	29
KUVIO 11 Marimekko Oyj:n P/E-luku.....	30
KUVIO 12 Marimekko Oyj:n markkina-arvo.	31
KUVIO 13 Marimekko Oyj:n osakekohtainen tulos	32

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Kululajikohtainen ja toimintokohtainen tuloslaskelma	4
TAULUKKO 2. Tilinpäätösanalyysin käyttäjät ja tilinpäätösinformaatio	9

1 JOHDANTO

Yrityksen taloudellisen tilan analysointi on tärkeä osa yrityksen päätöksentekoa. Tilinpäätösanalyysissä lasketaan yrityksen tunnuslukuja tilinpäätöksen pohjalta. Tunnuslukuja vertaillaan saman yrityksen tilinpäätöksiin, ja saman toimialaan kuuluvien yritysten kesken. Tilinpäätösanalyysin on tarkoitus kertoa muutoksista ja niiden aiheuttajista, jotka vaikuttavat tunnuslukuihin.

Tämän opinnäytetyön kohdeyrityksenä toimii Marimekko Oyj. Yhtiön virallinen toimiala on vaatteiden, tekstiilien sekä sisustusalan tuotteiden suunnittelu, valmistus, maahantuonti sekä koti- ja ulkomaankauppa. Toimialana toimialavertailussa käytetään Marimekon päätoimialaa, vaatteiden yleisvähittäiskauppaa. Opinnäytetyön tarkoituksena on saada selville kohdeyrityksen taloudellinen tilanne tilinpäätösanalyysia apuna käyttäen. Tässä opinnäytetyössä analysoidaan kohdeyrityksen tilinpäätöksiä kolmelta tilikaudelta. Tilinpäätöksien perusteella lasketaan kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta kuvaavia tunnuslukuja. Näiden lisäksi tässä tilinpäätösanalyysissä on myös pörssitunnuslukuja.

Opinnäytetyön sisältö koostuu kirjanpidon ja tilinpäätöksen, tilinpäätösanalyysin, tunnuslukuanalyysin sekä toimiala-analyysin teoriasta. Kirjanpidon ja tilinpäätöksen osuudessa kerrotaan kirjanpidon pääperiaatteesta, ja avataan tilinpäätöksen sisältöä. Tilinpäätösanalyysin osuudessa kerrotaan tilinpäätösanalyysin käyttäjistä, vaiheista ja menetelmistä sekä oikaisemisesta. Tunnuslukuanalyysin osuudessa käydään läpi kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut sekä pörssitunnusluvut. Toimiala-analyysin teoriaosuuden jälkeen on vuorossa varsinainen kohdeyrityksen analyysi. Ensin esitellään kohdeyritys, jonka jälkeen vuorossa on tunnusluvut ja niiden vertailu toimialaan. Työn lopuksi esitetään johtopäätökset.

Tärkeimmiksi lähteiksi tässä opinnäytetyössä voidaan nostaa Jarmo Leppiniemen ja Tapani Kykkäsen ”Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta” vuodelta 2015 sekä Ilari Salmen ”Mitä tilinpäätös kertoo?” vuodelta 2012. Tunnuslukujen kannalta tärkeä lähde oli Balance Consulting.

2 KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

Yrityksen taloudelliset tapahtumat merkitään kirjanpitoon, josta määrätään lainsäädännössä. Kirjanpidossa noudatetaan hyvää kirjanpitotapaa eli vakiintuneita menettelytapoja. Kirjanpidosta on tehtävä kirjanpitolain mukainen yhteenveto eli tilinpäätös. Keskeisin osa tilinpäätöksestä on tase ja tuloslaskelma, jotka osoittavat yrityksen rahoitusaseman tilikauden päättymispäivänä. Taseen ja tuloslaskelman lisäksi on laadittava rahoituslaskelma, jos yritys on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, tai yritys on suur-yritys. Tasetta, tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa täydennetään liitetiedoilla. Näiden lisäksi suurilta kirjanpitovelvollisilta vaaditaan toimintakertomus. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 19,25; Yritystutkimus ry 2017, 10.)

Kirjanpitolaissa määritellyt yleisperiaatteita on noudatettava tilinpäätöstä laatiessa. Tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on annettava oikea ja riittävä kuva. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 44.) Tilinpäätöksessä tulee esittää jokaisen taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erien vastaavat tiedot myös edelliseltä tilikaudelta. Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta varten laadittujen sääntöjen ja normien noudattamista valvotaan tilintarkastuksen avulla. (Salmi 2012, 26.)

Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta tehtäessä on noudatettava kirjanpitolain mukaisia yleisiä tilinpäätösperiaatteita. (KPL 3:3 §):

- 1) Oletus kirjanpitovelvollisen toiminnan jatkuvuudesta (going concern)
- 2) Johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja –menetelmien soveltamisesta tilikaudesta toiseen (johdonmukaisuuden periaate)
- 3) Huomion kiinnittäminen liiketapahtumien tosiasialliseen sisältöön eikä yksinomaan niiden oikeudelliseen muotoon (sisältöpainotteisuus)
- 4) Tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus (varovaisuuden periaate)
- 5) Tilinavauksen perustuminen edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen (tasejatkuvuuden periaate)
- 6) Tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioon ottaminen riippumatta niihin perustuvien maksujen suorituspäivästä (suoriteperuste)
- 7) Kunkin hyödykkeen ja muun tase-eriin merkittävän erän erillisarvostus (erillisarvostuksen periaate)

- 8) Taseessa vastaaviin ja vastattaviin kuuluvat erät ja tuloslaskelmassa tuotot ja kulut esitetään täydestä määrästä niitä toisistaan vähentämättä, jollei yhdisteleminen ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (netottamiskielto) (Kirjanpitolaki 1336/1997, 3:3.1 §.)

Tilinpäätös sekä toimintakertomus tulee olla laadittuna suomen tai ruotsin kielellä. Rahayksikkönä käytetään euroja, ja mahdollisesti eurojen rinnalla myös muita valuuttoja. Muita valuuttoja käytettäessä on ilmoitettava käytetty kurssi rahamäärien muuntamisessa. Tilikauden päätyttyä on tilinpäätös ja toimintakertomus laadittava neljän kuukauden kuluessa. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 49.)

2.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tarkoituksena on kuvata tilikauden tulosta ja sen muodostumista. Oman pääoman mahdollinen lisääntyminen tai vähentyminen näkyy tuloslaskelmassa. Tuloslaskelman sisältö ja muoto tulee olla kirjanpitoasetuksen mukainen. Rakenteeltaan tuloslaskelma on vähennyslasku, jossa liiketoiminnan kulut vähennetään liiketoiminnasta saaduista tuotoista. (Salmi 2012, 31; Niskanen & Niskanen 2013, 45.)

Tuloslaskelmassa ensimmäisenä kirjataan ylös varsinaisella liiketoiminnalla saadut tuotot eli liikevaihto, jonka jälkeen tulee liiketoiminnan muut tuotot. Liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista vähennetään niiden ansaintaan liittyvät liiketoiminnan kulut, jolloin jäljelle jää liikevoitto tai –tappio. Tämän jälkeen tuloslaskelmassa esitetään rahoitustoiminnan erät, eli rahoitustoiminnasta aiheutuneet kulut ja tuotot, ja satunnaiset erät eli kertaluonteiset ja poikkeukselliset kulut sekä tuotot. Seuraavaksi esitetään tilinpäätössiirrot, joiden avulla voidaan säädellä yrityksen verotettavaa tulosta. Tämän jälkeen vähennetään tilikauden verot, jolloin jäljelle jää tilikauden voitto/tappio. (Salmi 2012, 32-33.)

Tuloslaskelma voi olla joko kulupohjainen tai toimintokohtainen, joista kulupohjainen tuloslaskelma on yleisempi. Kululajipohjaisessa tuloslaskelmassa tilikaudella muodostuneet kulut vähennetään tuotoista. Vähennykset tapahtuvat kululajien mukaisessa järjestyksessä josta on säädetty kirjanpitoasetuksessa. Näitä kululajeja ovat esimerkiksi raaka-aineet, palkat, poistot sekä korot. Toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa vähennysjärjestys perustuu toimintokohtaiseen ryhmittelyyn. Eri toimintojen kuluihin sisällytetään poistot eli pitkävaikutteiset tuotannontekijöiden kulukirjaukset. (Niskanen & Niskanen 2013, 45.)

TAULUKKO 1. Kululajikohtainen ja toimintokohtainen tuloslaskelma (Niskanen & Niskanen 2003, 38.)

KULULAJIKOHTAINEN TULOSLASKELMA	TOIMINTOKOHTAINEN TULOSLASKELMA
Liikevaihto	Liikevaihto
Liiketoiminnan muut tuotot	Hankinnan ja valmistuksen kulut
Materiaalit ja palvelut	Bruttokate
Henkilöstö kulut	Myynnin ja markkinoinnin kulut
Poistot ja arvonalentumiset	Hallinnon kulut
Liiketoiminnan muut kulut	Liiketoiminnan muut tuotot
	Liiketoiminnan muut kulut
Liikevoitto	Liikevoitto

2.2 Tase

Taseen tehtävä on kuvata yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöshetkellä. Tase on jaettu vastaaviin ja vastattaviin, joista käy ilmi yrityksen varallisuus ja se, miten omaisuus on rahoitettu. Taseen muoto ja sisältö tulee olla kirjanpitoasetuksen mukainen. (Salmi 2012, 35.)

Taseen vastaava- eli omaisuuspuoli on jaettu pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyvien vastaavien on tarkoitus tuottaa tuloja usean tilikauden aikana. Pysyvät eli pitkäaikaiset vastaavat ovat yleensä käyttöomaisuutta, kuten maa-alueita, rakennuksia, koneita ja kalustoa. Pysyvät vastaavat on tasekaavassa jaettu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin. Aineettomia hyödykkeitä voi olla esimerkiksi perustamismenot, kehittämismenot ja liikearvo. Aineellisia hyödykkeitä ovat esimerkiksi koneet ja kalusto. Sijoituksia voi olla esimerkiksi osuudet saman konsernin yrityksissä tai muut osakkeet ja osuudet. (Niskanen & Niskanen 2003, 40-43.)

Vaihtuvien vastaavien tuotto on tarkoitus tapahtua kuluvan tilikauden aikana, ja ne jaotellaan vaihto-omaisuuteen sekä saamisiin. Vaihto-omaisuuteen sisältyy aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet, valmiit tuotteet ja tavarat, muu vaihto-omaisuus ja ennakkomaksut. Saamiset jaetaan lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin saamisiin. Vuoden sisällä erääntyvä saaminen on lyhytaikainen, ja vuotta pidemmän ajan kuluessa erääntyvä saaminen on pitkäaikainen. Molemmat jaotellaan erilaisiin ryhmiin, kuten myyntisaamisiin ja lainasaamisiin. Vaihtuvien saamisten kaksi viimeisintä erää ovat rahoitusarvopaperit sekä raha ja pankkisaamiset. (Niskanen & Niskanen 2003, 44-46.)

Taseen vastattava-puolella on eritelty oma pääoma, sekä vieras pääoma. Omasta pääomasta selviää yrityksen osakepääoma, mahdolliset rahastot sekä edellisten tilikausien voittovarot. Myös mahdolliset pääomalainat ja tilinpäätössiirtojen kertymä kuuluvat omaan pääomaan. Yrityksen vieraasta pääomasta selviää yrityksen velat, joita on lyhyt- ja pitkäaikaisia. Suurin lyhytaikaisten velkojen erä on yleensä ostovelat. Pitkäaikaiset velat ovat yleensä lainoja rahoituslaitoksilta. (Niskanen & Niskanen 2003, 45.)

2.3 Rahoituslaskelma

Yrityksen ollessa suuryritys tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, on sen laadittava rahoituslaskelma. Kirjanpitolautakunta on antanut yleisohjeen, kuinka rahoituslaskelma laaditaan. Rahoituslaskelman tarkoituksena on selventää, miten yritys on saanut rahavirran aikaan ja mihin kerrytettyjä varoja on käytetty. Sen tehtävänä on myös täydentää tasetta ja tuloslaskelmaa. Rahoituslaskelmasta tulee kirjanpitoasetuksen mukaan käytävä ilmi liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. (Yritystutkimus ry 2017, 10, 62; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 164.)

Kirjanpitoasetuksen mukaan rahoituslaskelmasta on ilmentävä:

- 1) Liiketoiminnan rahavirta, joka osoittaa, missä määrin kirjanpitovelvollinen on pystynyt tilikauden aikana liiketoimintansa avulla tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, tuoton maksamiseen oman pääoman sijoittajille, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.
- 2) Investointien rahavirrat, jotka osoittavat sen rahavirtojen käytön, jonka kirjanpitovelvollinen on toteuttanut tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä; sekä
- 3) Rahoituksen rahavirrat, jotka osoittavat oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. (Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339)

2.4 Liitetiedot

Kirjanpitolain mukaan liitetiedot on määritelty osaksi tilinpäätöstä, ja niiden tehtävänä on täydentää tasetta, tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa. Kirjanpitovelvollisen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tulee antaa oikea ja riittävä kuva, joka tarvittaessa varmistetaan liitetietoja antamalla. Kirjanpitoasetuksessa määritellyt liitetiedot on ryhmitelty seuraavasti:

- 1) tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevat liitetiedot
- 2) tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
- 3) taseen vastaavia koskevat liitetiedot
- 4) taseen vastattavia koskevat liitetiedot
- 5) liitetiedot käypään arvoon merkitsemisestä
- 6) tuloveroja koskevat liitetiedot
- 7) vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot
- 8) liitetiedot tilintarkastajan palkkioista
- 9) lähipiiriliiketoimia koskevat liitetiedot
- 10) liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä
- 11) muissa yrityksissä olevia omistuksia koskevat liitetiedot
- 12) konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot
- 13) yksityisen elinkeinoharjoittajan ja eräiden muiden kirjanpitovelvollisten lyhennetyt liitetiedot (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 166-167.)

2.5 Toimintakertomus

Toimintakertomus ei ole tilinpäätöksen osa, mutta se on laadinnan ja julkistamisen osalta tilinpäätöksen kaltainen. Kaikilta kirjanpitovelvollisilta ei edellytetä toimintakertomusta. Toimintakertomus on liitettävä tilinpäätökseen, jos kirjanpitovelvollinen on julkinen osakeyhtiö, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö tai osuuskunta tai yksityinen osakeyhtiön, joka ei ole mikro- tai pienyritys. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 43.)

Toimintakertomuksen sisällössä on käytävä ilmi kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittyminen ja tulokellisuus, taloudellinen tilanne sekä merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät. Tarvittaessa on myös

täydennettävä tilinpäätöksen sisältämiä tietoja. Toimintakertomuksessa esitetään myös tilikauden päätymisen jälkeisen ajan merkittävät tapahtumat, arvio kehityksestä, tiedot sivuliikkeistä, tiedot osakkeista ja osuuksista ja muualla lainsäädännössä esitettyjä tietoja. Toimintakertomukseen voi sisällyttää myös tunnuslukuja esimerkiksi henkilöstöstä. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 43-44.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilinpäätösanalyysissä voidaan vertailla eri yritysten taloudellista tilaa samalla ajanhetkellä sekä seurata niiden taloudellisen tilan kehittymistä. Tilinpäätösanalyysit voidaan jakaa suoriteperusteiseen analyysiin, rahavirta-analyysiin sekä markkinaperusteiseen analyysiin. Suoriteperusteisessa analyysissä tulot ja menot kirjataan niiden syntyessä ja tarvittaessa jaksotetaan eri tilikausille, kun taas rahavirta-analyysissä seurataan rahan liikkeitä eikä menoja ja tuloja kohdisteta eri tilikausille. Markkinaperusteisessa analyysissä yhdistetään tiedot tilinpäätöksestä osakemarkkinoilta saatuihin tietoihin. (Kallunki & Kytönen 2002, 14.)

Eri sidosryhmät, kuten verottaja, asiakkaat, velkojat, sijoittajat tai tiedotusvälineet, ovat kiinnostuneita eri yrityksen tilasta eri näkökulmista, jonka takia tilinpäätösanalyysillä tuotetaan tietoa yrityksen toiminnasta useista eri näkökulmista. Tilinpäätöksen tarkoituksena on selvittää yrityksen kannattavuutta, rahoitusta sekä pääomarakennetta. (Kallunki & Kytönen 2002, 14.)

3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösinformaatiolla on useita eri käyttäjäryhmiä joihin yleisimmin kuuluvat yritysten omistajat, sijoittajat sekä analyytikot, yritysjohto, henkilökunta, rahoittajat, tavarantoimittajat, asiakkaat sekä viranomaiset. Käyttäjäryhmillä on omat odotuksensa sen suhteen minkälaista informaatiota ne tilinpäätöksestä saavat. (Niskanen & Niskanen 2003, 13-14.)

Keskeisimpänä tilinpäätöksen käyttäjänä on yrityksen omistajat. Omistaja voi olla yrityksen nykyinen omistaja, tai mahdollinen tuleva omistaja eli sijoittaja. Samasta näkökulmasta omistajien kanssa tilinpäätöstä analysoivat analyytikot. Omistajiin lukeutuu niin yksittäisiä piensijoittajia kuin myös suuria kansainvälisiä sijoittajia, kuten sijoitusrahastot. Omistajia voi kiinnostaa esimerkiksi sijoituksen tuoma päätäntävalta yrityksessä tai sijoituksen mahdolliset tuotot, eli osingot. Yrityksen osingonmaksukyky näkyy tilinpäätöksessä. (Niskanen & Niskanen 2003, 13-14.)

Yritysjohdon tehdessä päätöksiä liittyen yrityksen liiketoimintaan, käyttävät he apunaan tilinpäätösinformaatiota. Esimerkiksi omavaraisuusaste ja muut rahoituksen tunnusluvut kertovat, onko yrityksellä mahdollisuus nostaa uusia lainoja suhteessa tavoitteeksi asetettuun omavaraisuusasteeseen.

Myös yrityksen maksamat tulos- ja voittopalkkiot kiinnostavat monia yritysjohdon edustajia henkilökohtaisella tasolla. Henkilökuntaa voi kiinnostaa yrityksen taloudellinen kehitys työpaikan säilyvyyden näkökulmasta. Myös henkilökuntaa voi koskea tulos- ja voittopalkkiojärjestelmät. (Niskanen & Niskanen 2003, 14-15.)

Rahoittajia kiinnostaa yrityksen takaisinmaksukyky, johon vaikuttavat yrityksen maksuvalmius, kannattavuus sekä vakavaraisuus. Tavarantoimittajat, jotka toimittavat yritykselle raaka-aineita tai muita tuotannon tekijöitä, ovat kiinnostuneita erityisesti yrityksen maksuvalmiudesta lyhyellä aikavälillä.

Yritysassiakkaita voi kiinnostaa heille tuotannon tekijöitä toimittavien yritysten taloudellinen suorituskyky. Tämä on tärkeää erityisesti silloin, jos asiakkaan yrityksen tuotanto on riippuvainen raaka-aineen jatkuvasta saannista. Myös mahdolliset riskit liittyen asiakassuhteisiin voivat tulla ilmi tilinpäätöksestä. Viranomaisista verottajaa kiinnostaa yrityksen vuositulos, jonka mukaan yritys maksaa veroja. Julkisia palveluja tuottavien yritysten hinnoittelun oikeellisuutta voidaan tarkastella tilinpäätöksen perusteella. (Niskanen & Niskanen 2003, 16-17.)

Alla olevassa taulukossa on yhteenvetona keskeisimpiä käyttäjäryhmiä ja heitä erityisesti kiinnostavat tilinpäätösinformaatiot. Taulukon tarkoitus on kertoa mikä on kunkin käyttäjäryhmän keskeisin tilinpäätösinformaatio.

TAULUKKO 2. Tilinpäätösanalyysin käyttäjät ja tilinpäätösinformaatio (Kallunki & Kytönen 2002, 21.)

KÄYTTÄJÄRYHMÄ	TILINPÄÄTÖSINFORMAATIO
Verottaja	Kannattavuus
Osakesijoittajat	Kannattavuus, vakavaraisuus, kasvu
Vieraan pääoman sijoittajat	Vakavaraisuus, kannattavuus
Tavarantoimittajat	Maksuvalmius, vakavaraisuus
Asiakkaat	Kannattavuus maksuvalmius, vakavaraisuus

3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet ja menetelmät

Tilinpäätösanalyysissä on kolme eri vaihetta. Ensimmäinen vaihe tilinpäätösanalyysissä on muokata perustiedot joita ovat tuloslaskelma, tase ja liitetiedot. Muokkauksen tarkoituksena on standardoida lähtö-

aineisto, jotta yrityksen tilinpäätösinformaatiota voidaan vertailla. Tilinpäätöksen oikaiseminen tarkoittaa enimmäkseen erien uudelleenjärjestelyä tilinpäätökseen. Lainsäädännön vuoksi tilinpäätöstietojen muokkaukseen ei juurikaan ole mahdollisuuksia. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Tilinpäätösanalyysin toisessa vaiheessa valitaan mittauskohteet sekä analyysimenetelmät. Se mitä analyysillä halutaan mitata, mitä menetelmiä analyysin suorittajalla on käytössään ja mitä menetelmä on perusteltua käyttää, riippuu analyysiin suorittajasta ja sen käyttötarkoituksesta.

Kolmannessa vaiheessa tutkitaan yrityksen taloutta erilaisten analyysitekniikoiden avulla. Näitä tekniikoita on prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi, tunnuslukuanalyysi sekä kassavirta-analyysi. Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöksen erät on esitetty prosentteina liikevaihdosta tai taseen loppusummasta, jolloin saadaan selkeästi esille tilinpäätöserien keskinäiset suhteet. Trendianalyysissä vertaillaan useamman peräkkäisen vuoden prosenttilukumuotoisia tilinpäätöksiä käyttäen vertailukohteena ensimmäistä vuotta. Tunnuslukuanalyysissä lasketaan suhdelukumuotoisia tunnuslukuja, jotka on koottu tuloslaskelman ja taseen eristä. Näitä voidaan käyttää mittaamaan yrityksen menestymisen eri osatekijöitä, esimerkiksi kannattavuutta ja maksuvalmiutta. Kassavirta-analyysissä tehdään kassavirta- tai rahoituslaskelmia, joissa muokataan suoriteperusteisen tilinpäätöksen erät liitetietojen avulla kassaperusteiseksi. (Niskanen & Niskanen 2003, 19-20.)

Tilinpäätösanalyysit voidaan jaotella ajalliseen poikkileikkausanalyysiin tai peräkkäisten vuosien aikasarja-analyysiin. Ajallisessa poikkileikkausanalyysissä verrataan yritystä saman toimialan vertailuyrityksiin tietynä vuonna. Peräkkäisten vuosien aikasarja-analyysissä tarkastellaan yrityksen omaa kehitystä pidemmällä aikavälillä, jonka avulla voidaan arvioida yrityksen taloudellisen tilan suunnan kehitystä. (Niskanen & Niskanen 2013, 49.)

3.3 Tilinpäätöksen oikaiseminen

Tilinpäätöksen oikaiseminen eli standardointi helpottaa vertailua eri tilikausien ja eri yritysten välillä. Standardointi edellyttää, että tiedossa on mitä harkinnanvaraisuuksia tilinpäätäjällä on käytössään. Yrityksellä voi olla tulossuunnittelun taustalla tavoitetulokset, joita voidaan asettaa esimerkiksi verotuksen tai voitonjaon näkökulmista. Yrityksen toiminnan kannattavuudesta ja taloudellisesta tilanteesta ei välttämättä saa oikeaa kuvaa virallisen tilinpäätöksen tilikauden tuloksen ja rahoitusaseman perusteella. (Salmi 2012, 144.)

Tuloslaskelma oikaistaan, jotta saadaan mahdollisimman oikea ja vertailukelpoinen kuva yrityksen liiketoiminnan volyyymista ja kannattavuudesta. Liikevaihto koostuu varsinaisesta liiketoiminnasta saaduista myyntituotoista. Myyntituotoista vähennetään mahdolliset annetut alennukset sekä arvonlisävero ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot, koska ne eivät ole yrityksen omia eriä. (Salmi 2012, 144.)

Viralliseen tilinpäätöksen taseeseen verrattaessa, poikkeaa oikaistu tase monella tavalla. Oikaistussa taseessa on leasingvastuukanta, jonka avulla kuvataan tulevana vuosina erääntyvien leasingmaksujen määrää. Oikaistussa taseessa myös yhdistellään paljon eriä, jotka virallisessa tilinpäätöksessä on eriteltyinä. (Niskanen & Niskanen 2003, 70.)

Menot, joista kertyy tulevana vuosina niitä vastaava tuotto, voidaan aktivoida taseen vastaavaa-puolen aineettomiin hyödykkeisiin. Mikäli virallisessa taseessa on aktivoitu perustamis- tai tutkimusmenoja aineettomiin hyödykkeisiin, tulee ne poistaa oikaistaessa tasetta. Myös vastattavaa-puolen omasta pääomasta poistetaan vastaava summa. (Niskanen & Niskanen 2003, 71.)

4 TUNNUSLUKUANALYYSI

Tunnuslukujen avulla kuvataan yrityksen taloudellisia toimintaedellytyksiä, joita ovat kannattavuus ja rahoitus. Rahoituksen tarkastelu koostuu kahdesta näkökulmasta, vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta. Tilinpäätösinformaatiota analysoitaessa käytetään apuna tunnuslukuja, joiden avulla yrityksen rahamääräinen tilinpäätösinformaatio muunnetaan vertailukelpoiseksi. Tunnuslukujen avulla tuotetaan myös uutta tietoa, jota ei saada suoraan rahamääräisistä tilinpäätöksistä. Tunnusluvut ovat suhdemuotoisia eli tilinpäätöksen tunnusluku saadaan, kun tilinpäätöserä jaetaan toisella tilinpäätöserällä.

Tavoitteena tunnuslukuanalyysissä on arvioida yrityksen strategian ja sen toteuttamisen vaikutusta yrityksen asemaan sekä taloudelliseen suoritukseen. Analysoitaessa yrityksen toimintaa, verrataan tunnuslukujen arvoja valittuihin vertailuarvoihin eli benchmarkeihin. Esimerkiksi yrityksen vahvuuksista ja heikkouksista voidaan tehdä johtopäätöksiä vertailun avulla. (Seppänen 2011, 63-64.)

Tunnusluvut perustuvat tietoihin, jotka saadaan tilinpäätöksestä sekä toimintakertomuksesta. Näiden perinteisten tunnuslukujen rinnalla käytetään usein myös markkinaperusteisia tunnuslukuja. Jos yrityksen laskentajärjestelmä ei tuota sellaista tietoa, joita tarvitaan osana tunnuslukua, korvataan näitä tietoja markkinoilta saatavissa olevilla tiedoilla. Näitä tunnuslukuja ovat esimerkiksi yrityksen markkinaosuus sekä pörssiyhtiöiden käyttämä P/E-luku, jolla kuvataan osakkeen hinnan ja yrityksen osaketta ansaitseman voiton välistä suhdetta. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 197.)

4.1 Kannattavuus

Kannattavuuden absoluuttinen mittari on yrityksen tilikauden tulos. Kannattavuuden suhteellisia mittareita käytetään, jotta voidaan vertailla eri kokoisia yrityksiä tai seurata yhden yrityksen kehitystä kannattavuudessa. Kannattavuustunnuslukuja voidaan muodostaa kahdella eri periaatteella. Yrityksen tilikauden tulosta voidaan verrata liikevaihtoon tai pääomaan. Liikevaihtoon suhteutettuja katemittareita ovat esimerkiksi myyntikateprosentti, käyttökateprosentti, liikevoittoprosentti sekä kokonaistulosprosentti. Pääomaan suhteutettuja tuottomittareita ovat oman pääomantuottoprosentti, sijoitetun pääomantuottoprosentti sekä kokonaispääoman tuottoprosentti.

Liikevaihtoon verrattua tulosta kutsutaan voittoprosentti-lähestymistavaksi. Voittoprosentti sopii yleensä paremmin yrityksen oman kehityksen kuvaamiseen, kuin eri yritysten väliseen vertailuun. Voittoprosentti voi vaihdella paljon riippuen yrityksen omasta toimintastrategiasta. Yritys voi esimerkiksi pyrkiä hyvään tulokseen suurella myyntivolyymilla ja pienellä katteella, tai vähäisemmällä myyntimäärällä ja korkeammalla katteella. Yleisin tunnusluku, joka perustuu voittoprosenttiin, on liikevoittoprosentti. Liikevoitossa ei ole mukana rahoituskuluja, jolloin voidaan vertailla yritysten kannattavuutta samalla toimialalla. Mitä korkeampi liikevoittoprosentti on, sitä pääomavaltaisempi yritys on. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172.) (Balance Consulting 2017.)

$$\text{Liikevoittoprosentti} = \text{Liikevoitto} / \text{Liikevaihto} \times 100 \%$$

Käyttökateprosentti on voittoprosenttiperusteinen tunnusluku. Käyttökate kertoo yrityksen tuloksen ennen poistoja ja arvonalentumisia, ja käyttökate ei saa suoraan virallisesta tuloslaskelmasta. Käyttökateprosentti käytetään yleisimmin saman toimialan yritysten vertailuun, eikä sille ole asetettu tavoitearvoa.

$$\text{Käyttökateprosentti} = \text{Käyttökate} / \text{Liikevaihto} \times 100 \%$$

Voittoprosentti-lähestymistavan lisäksi yrityksen kannattavuustunnuslukuja muodostetaan vertaamalla yrityksen tulosta pääomaan. Näin kuvataan vuosikorkoa, jota yritys on pääomalleen ansainnut. Pääoman tuottoprosentti tunnusluku on yleinen yritysten väliseen kannattavuuden vertailuun. Yleisimmät pääoman tuottoprosentin tunnusluvut ovat oman pääoman tuottoprosentti (ROE, Return on Equity) sekä sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI, Return on Investments).

Oman pääoman tuottoprosentti kertoo omalle pääomalle kertyneen tuoton määrän tilikauden aikana. Keskimääräinen oma pääoma lasketaan tilikauden alun ja lopun omien pääomien keskiarvona. Oman pääoman tuottoprosentin ohjearvot ovat Balance Consultingin mukaan seuraavat: yli 20 % erinomainen, 15-20 % hyvä, 10-15 % tyydyttävä, 5-10 % välttävä ja alle 5 % heikko. Oman pääoman tuottoprosentti lasketaan seuraavasti:

$$\text{Oman pääoman tuottoprosentti} = \text{Voitto} / \text{Keskimääräinen oma pääoma tilikaudella} \times 100 \%$$

Sijoitetun pääomantuotto prosentti mittaa tuottoa, joka on saatu sijoitetulle korolle tai pääomalle. Yritykseen sijoitetun pääoman tuoton tulisi olla korkeampi kuin lainakorkojen tuotto, sillä sijoittajat vaativat korkeampaa tuottoa riskien ollessa korkeammat. Sijoitetun pääoman tuottoprosentin ohjearvot Balance Consultingin mukaan ovat seuraavat: yli 15 % erinomainen, 10-15 % hyvä, 6-10 % tyydyttävä, 3-6 % välttävä ja alle 3 % heikko. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti lasketaan seuraavasti:

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti = $\text{Voitto} + \text{Rahoituskulut} / \text{Keskimääräinen sijoitettu pääoma tilikaudella} \times 100 \%$

(Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173.) (Balance Consulting 2017.)

Kaikille investoinneille saatua tuottoa mitataan kokonaispääoman tuotto prosentilla (ROA, Return on Assets), jota käytetään mittaamaan yrityksen kannattavuutta yhteiskunnan näkökulmasta. Tunnusluku kertoo yrityksen saaman tuoton siihen sidotuille resursseille. Tunnusluvulla voidaan vertailla myös eri toimialojen välisiä yrityksiä. Balance Consultingin ohjearvot tunnusluvulle ovat: yli 10 % hyvä, 5-10 % tyydyttävä ja alle 5 % heikko. Kokonaispääoman tuotto prosentti lasketaan seuraavasti:

Kokonaispääoman tuotto prosentti = $\text{Voitto} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot} / \text{Kokonaispääoma} \times 100 \%$

4.2 Vakavaraisuus

Yrityksen kykyä suoriutua velvoitteistaan pitkällä aikavälillä mitataan vakavaraisuuden tunnusluvuilla. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat yrityksen oman ja vieraan pääoman suhdetta eli yrityksen pääomarakennetta. Yrityksen pääoman ollessa suurimmaksi osaksi vierasta pääomaa, on sen vakavaraisuus huonompi. Yleisimpiä vakavaraisuuden tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus sekä nettovelkaantumisaste. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 174.)

Perusmittarina vakavaraisuuden kuvaamiseen käytetään omavaraisuusastetta. Omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman ja koko pääoman välistä suhdetta prosentteina eli tunnusluku kuvaa kuinka suuri osuus varallisuudesta on rahoitettu yrityksen omalla pääomalla. Omavaraisuusasteen avulla kuvataan tappion sietokykyä, yrityksen vakavaraisuutta ja kykyä selviytyä pitkän tähtäimen sitoumuksista. Balance Consultingin ohjearvot omavaraisuusasteelle ovat: yli 50 % erinomainen, 35-50 % hyvä, 25-35 % tyydyttävä, 15-25 % välttävä ja alle 15 % heikko. Omavaraisuusaste lasketaan seuraavasti:

Omavaraisuusaste (%) = Oma pääoma / Koko pääoma x 100 %

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo yrityksen vieraan pääoman suhteen yrityksen liikevaihtoon. Tunnusluku sopii parhaiten saman toimialan yritysten vertailuun, sillä erilaisilla yrityksillä on vierasta pääomaa eri suhteessa. Ohjearvot suhteelliselle velkaantuneisuudelle voivat olla esimerkiksi: alle 40 % hyvä, 40-80 % tyydyttävä ja yli 80 % heikko. Suhteellinen velkaantuneisuus lasketaan seuraavasti:

Suhteellinen velkaantuneisuus = Taseen velat / Liikevaihto x 100 %

Nettovelkaantumisaste eli gearing mittaa yrityksen korollisen vieraan pääoman ja oman pääoman suhdetta. Yrityksen likvidit varat vähennetään korollisesta vieraasta pääomasta, jotta saadaan yrityksen nettovelka selville. Tunnusluvun tarkoitus on kertoa yrityksen vieraan pääoman suhdetta omaan pääomaan tilanteessa, jossa yritys käyttäisi korollisten velkojen lyhentämiseen kaiken likvidin omaisuutensa. Likvidit varat ovat rahat ja rahoitusarvopaperit. Balance Consultingin mukaan ohjearvot ovat: alle 10 % erinomainen, 10-60 % hyvä, 60-120 % tyydyttävä, 120-200 % välttävä ja yli 200 % heikko. Nettovelkaantumisaste eli gearing lasketaan seuraavasti:

Gearing = Korollinen vieras pääoma – Likvidit rahavarat / Oma pääoma x 100 %

(Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175-176.) (Balance Consulting 2017.)

4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmiuden tunnuslukujen avulla mitataan yrityksen kykyä suoriutua lyhyen aikavälin veloista. Lyhyellä aikavälillä tarkoitetaan alle vuoden sisällä maksettavia velkoja sekä velvoitteita. Yrityksen on helpompi selviytyä maksuista ja saada ostoja edullisemmin, kun sen maksuvalmius on hyvä. Maksuvalmiuden tunnusluvuista ovat kiinnostuneita erityisesti tavarantoimittajat sekä velkojat. Yleisimmät maksuvalmiuden tunnusluvut ovat quick ratio ja current ratio. (Niskanen & Niskanen 2003, 117.)

Quick ratio tunnusluvun avulla mitataan yrityksen selviytymiskykyä lyhytaikaisista veloista omaisuudella, joka on nopeasti muutettavissa rahaksi. Quick ratioissa ei oteta huomioon vaihto-omaisuutta, sillä sen realisointi ei välttämättä tapahdu nopeasti. Tunnusluvussa verrataan rahoitusomaisuutta lyhytaikai-

seen vieraaseen pääomaan. Luvulle määritelty suositusarvo on 1, jolloin maksuvalmius on hyvä, ja silloin rahoitusomaisuus riittää kattamaan lyhyen vieraan pääoman. Balance Consultingin ohjearvot tunnusluvulle ovat: yli 1,5 erinomainen, 1-1,5 hyvä, 0,5-1 tyydyttävä, 0,3-0,5 välttävä ja alle 0,3 heikko.

Quick ratio lasketaan seuraavasti:

Quick ratio = Rahoitusomaisuus / Lyhytaikainen vieras pääoma
(Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177.) (Balance Consulting 2017.)

Current ration tarkoituksena on mitata yrityksen maksuvalmiutta hieman pidemmällä aikavälillä kuin quick ration. Current ratiosssa varoihin luetaan rahoitusomaisuuden lisäksi myös vaihto-omaisuus. Tunnusluku toimii niin yrityksen oman kuin saman toimialan yritysten maksuvalmiuden vertailuun. Balance Consultingin ohjearvot tunnusluvulle ovat: yli 2,5 erinomainen, 2-2,5 hyvä, 1,5-2 tyydyttävä, 1-1,5 välttävä ja alle 1 heikko. Current ratio lasketaan seuraavasti:

Current ratio = Vaihto-omaisuus + Rahoitusomaisuus / Lyhytaikainen vieras pääoma
(Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177-178.) (Balance Consulting 2017.)

4.4 Pörssitunnusluvut

Pörssitunnusluvut ovat markkinaperusteisia, eikä ne ole laskettavissa suoraan tilinpäätöksestä. Markkinaperusteisten tunnuslukujen laskemiseen tarvitaan tietoa esimerkiksi arvopapereista. Useissa tunnusluvuissa on yhdistelty tietoa yrityksen tilinpäätöksestä ja tietoa markkinoilta. Yleisimpiä markkinaperusteisia tunnuslukuja ovat P/E-luku, markkina-arvo sekä EPS eli osakekohtainen tulos. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 294.) (Balance Consulting 2017.)

P/E-luku (price/earnings) kertoo osakkeen markkinahinnan suhteessa osakekohtaiseen tulokseen. Tunnuksen tarkoituksena on kertoa missä ajassa osakkeeseen tehty sijoitus maksaisi itsensä takaisin, mikäli osakekohtainen tulos pysyy samana. Jos tunnusluvun arvoksi saadaan 12, maksaisi osake itsensä takaisin kahdessa toista vuodessa. Jos tunnusluvun arvo on negatiivinen, sitä ei raportoida ollenkaan. Sijoittajat voivat tulkita tunnuslukua siten, että jos P/E-luku on suuri, on myös osake kallis ja päinvastoin. P/E-luku lasketaan seuraavasti:

$$P/E = \text{Osakkeen markkinahinta} / \text{Osakekohtainen tulos}$$
 (Niskanen & Niskanen 2003, 150-151.)

Pörssiyhtiön koko osakekannan arvoa osakemarkkinoilla kuvataan markkina-arvolla. Markkina-arvo lisätaamattomalla yhtiöllä tarkoittaa esimerkiksi yrityksen käypää arvoa, mikä on arvonmäärityksen lopputuloksen. Markkina-arvo lasketaan seuraavasti:

$$\text{Markkina-arvo} = \text{Osakkeiden kokonaismäärä} \times \text{osakekurssi.}$$
 (Balance Consulting 2017.)

EPS (earning per share) eli osakekohtainen tulos kertoo yrityksen saaman tuoton osaketta kohden. Tunnusluku lasketaan jakamalla nettotulos osakkeiden osakeantioikaistulla keskimääräisellä lukumäärällä. Osakekohtainen tulos lasketaan seuraavasti:

$$EPS = \text{Nettotulos} / \text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä.}$$
 (Balance Consulting 2017.)

5 TOIMIALA-ANALYYSI

Yksittäisen yrityksen tilinpäätösanalyysiä käytetään perustana toimiala-analyysissa. Koko toimialan kattavia tunnuslukuanalyysijä tehdään näiden yhteenvetona. Toimiala-analyysijä voidaan käyttää esimerkiksi arvostelukriteereinä, kun halutaan vertailla yksittäisen yrityksen sijoitus- tai luottokelpoisuutta yrityksen toimialaan. Tällaisesta vertailusta johtopäätöksiä voidaan tehdä rajoitetusti, koska kokonaisuudessaan toimialat menestyvät joko hyvin tai huonosti. Hyvin sijoittuva yritys huonolla toimialalla ei ole automaattisesti hyvä. Myös pankkien suhtautuminen eri toimialojen riskeihin ja velkarahoitukseen määrittää toimiala-analyysijä. (Salmi 2012, 230.)

Toimialaraporteissa kunkin toimialan tunnusluvuista kerrotaan mediaani- sekä ylä- ja alakvartaaliluvut. Yritykset siis järjestellään paremmuusjärjestykseen tunnuslukujen suhteen. Kesimmäisen yrityksen saama tunnusluku on mediaani. Mediaaniyritystä parempia sekä huonompia yrityksiä on otoksessa yhtä paljon, mediaaniluku jakaa otosjoukon kahteen yhtä suureen osaan. Kvartaalit saadaan, kun otosjoukko jaetaan neljään yhtä suureen osaan. Ensimmäiseen kvartaaliin sijoittuu suurimman tunnusluvun arvon saaneet yritykset. Pienimmän tunnusluvun arvon saaneet yritykset sijoittuvat vastaavasti alimpaan kvartaaliin. (Salmi 2012, 230.)

Kvartaaliluvut kirjataan suuruusjärjestykseen. Pienimmän neljänneksen ylärajana on alakvartaali, ja suurimman neljänneksen alarajana on yläkvartaali. Joidenkin tunnuslukujen arvot ovat sitä parempia, mitä pienempiä ne ovat, joka on tärkeää muistaa tunnuslukuja arvioidessa. (Salmi 2012, 230.)

6 MARIMEKKO OYJ: N TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tämän tilinpäätösanalyysin kohdeyrityksenä on kotimainen julkinen osakeyhtiö Marimekko. Tilinpäätösanalyysissä aineistona on kohdeyrityksen tilinpäätökset vuosilta 2014-2016. Marimekon taloudellista tilannetta arvioidaan tilinpäätösanalyysissä kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen avulla. Lisäksi on käytetty myös pörssitunnuslukuja. Yrityksen tilikausi on kalenterivuosi.

Marimekko on suomalainen designyritys, jonka tuotevalikoima koostuu vaatteista, asusteista sekä kodintavaroista ja tekstiileistä. Marimekko on tunnettu ennen kaikkea kuvoistaan, ajattomuudesta sekä korkeasta laadusta. Marimekon ainutlaatuinen identiteetti syntyi painokankaiden myötä, kun yritys perustettiin vuonna 1951. Vuonna 2016 Marimekko-myymlöitä on noin 40 eri maassa ja myymälöitä on noin 160 eri puolilla maailmaa. Marimekon markkinat keskittyvät Pohjois-Euroopan lisäksi Pohjois-Amerikkaan sekä Aasian-Tyynenmeren alueelle. Konserni kokonaisuudessaan työllistää noin 400 henkeä. Marimekon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Ensimmäisen kerran Marimekko listattiin pörssiin vuonna 1974. Toinen listautuminen tapahtui vuonna 1999. (Marimekko Oyj 2017a.)

Marimekon toimitusjohtajana toimii Tiina Alahuhta-Kasko ja talousjohtajana Elina Aalto. Hallituksen puheenjohtajana on Marimekon entinen toimitusjohtaja Mika Ihamuotila. Yhtiön suurimmat omistajat ovat Muotitila Oy 16,04 % omistuksella, sekä Moomin Characters Oy Ltd 7,23 % omistuksella. Vuonna 2016 yhtiön liikevaihto oli 99,61 miljoonaa euroa. Marimekon tavoitteena on säilyttää vahva markkina-asema Suomessa ja samalla kasvattaa kansainvälistä myyntiä. Taloudellisena tavoitteena yhtiöllä on kannattavan kasvun turvaaminen. Yhtiön tavoitteena on kasvattaa liikevaihtoa vuosittain yli 10 %. Oman pääoman tuottoprosentin tulisi olla yli 15 ja omavaraisuusaste 50 %. Tavoitteena on myös jakaa osinkoa vuosittain, osingon ollessa vähintään 50 % osinkokohtaisesta tuloksesta. (Marimekko Oyj 2017a; Marimekko Oyj 2017b.)

Marimekon tunnuslukuja verrattiin Finnvera Oyj:n tuottamiin tilinpäätöstilastoihin. Tilinpäätöstilastoista käy ilmi yleisimmät tunnusluvut. Esitetyistä tunnusluvuista on ilmoitettu yläkvartaali, mediaani sekä alakvartaali. Tunnuslukujen avulla yritykset järjestetään paremmuusjärjestykseen. Keskimmäisen yrityksen saama tunnusluku on mediaani. Mediaanin tarkoitus on jakaa otosjoukko kahteen yhtä suureen osaan. Otoksessa on siis mediaania parempia ja huonompia yrityksiä yhtä paljon. Koko otosjoukko jaetaan neljään yhtä suureen osaan, kvartaaleihin. Yläkvartaaliin kuuluvat suurimman tunnusluvun arvon

saaneet yritykset, ja alakvartaaliin vastaavasti pienimmän tunnusluvun arvon saaneet yritykset. (Salmi 2012, 230.)

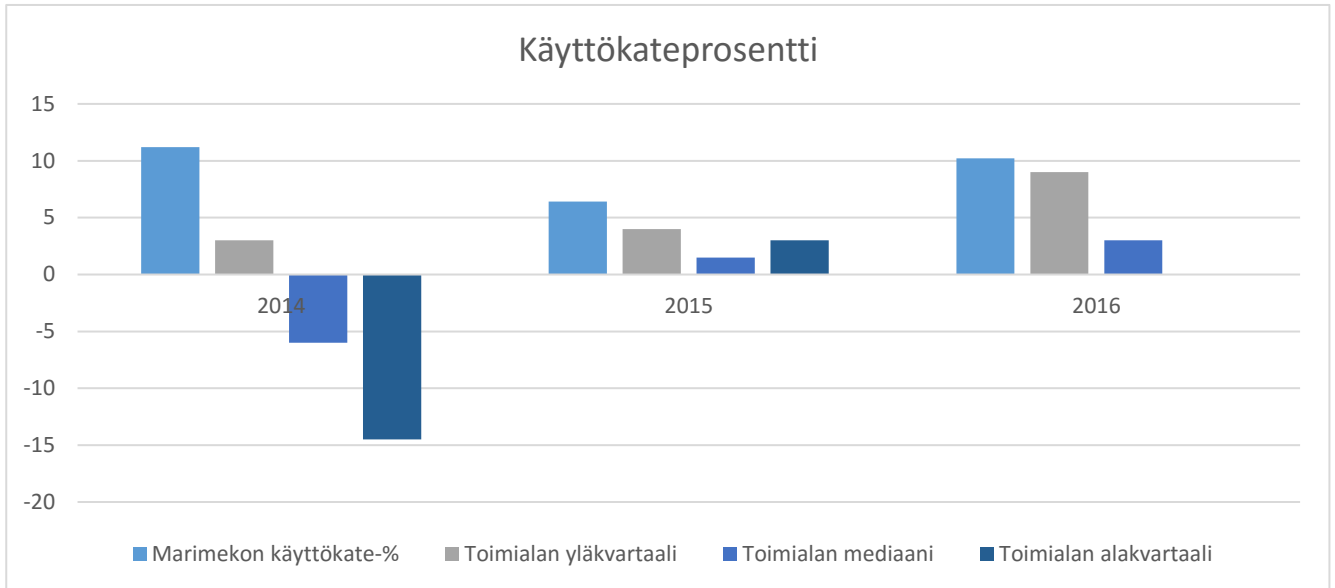
Tunnuslukujen vertaaminen kohdeyrityksen toimialaan antaa parempaa kuvaa yrityksen taloudellisesta tilasta, kuin vertaaminen annettuihin yleisiin ohjearvoihin. Vertailtavana toimialana käytettiin vaatteiden yleisvähittäiskauppaa (47719), sillä se on yritys- ja yhteisötietojärjestelmän mukaan Marimekon päätoimiala.

6.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Tämän tilinpäätösanalyysin kannattavuuden tunnusluvuiksi valittiin käyttökateprosentti, liikevoittoprosentti, oman pääoman tuotto prosentti, sijoitetun pääoman tuotto prosentti sekä kokonaispääoman tuotto prosentti. Kuvioista käy ilmi tunnuslukujen arvot vuosilta 2014-2016.

Käyttökate kertoo yrityksen tuloksen ennen poistoja ja arvonalentumisia. Käyttökate kuvaa yrityksen liikevaihdosta jäämää katetta, kun siitä on vähennetty yrityksen toimintaan liittyvät kulut. Käyttökateprosentille ei ole asetettu ohjearvoja. (Balance Consulting 2017.)

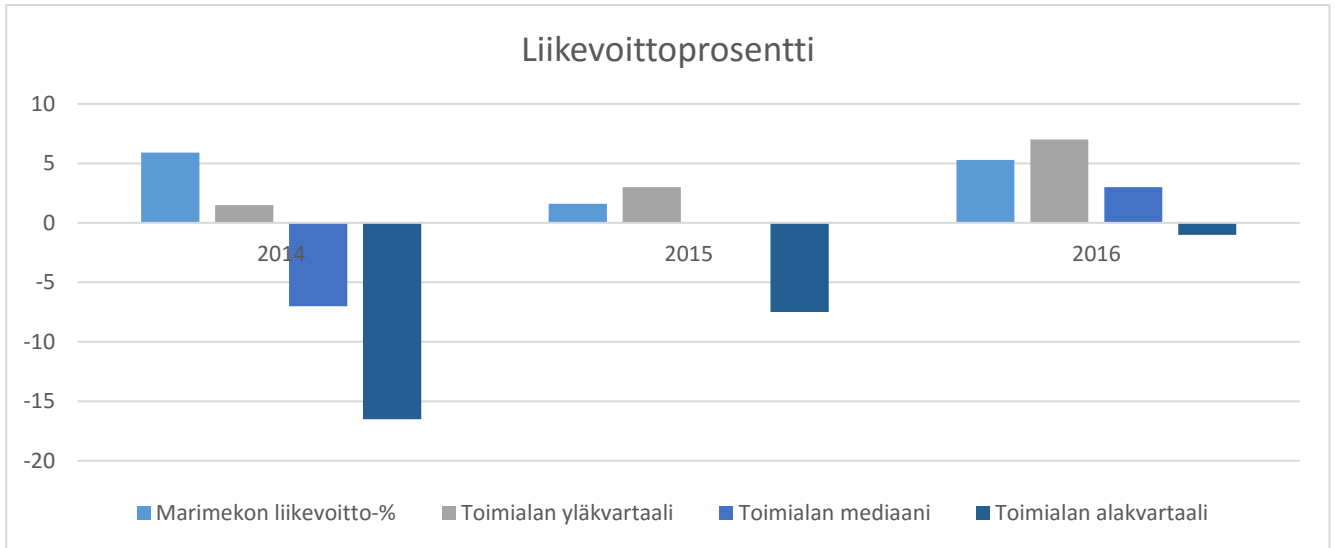
Kuviossa 1. on kuvattu Marimekko Oyj:n käyttökateprosentin kehittymistä ja vertailua toimialaan. Vuonna 2014 tunnusluvun arvo oli 11,2 % ja vuonna 2016 10,2 %. Vuonna 2015 tunnusluvun arvo oli 6,4 %, joka huomattavasti poikkeaa vuoden 2014 ja 2016 arvoista. Poikkeavuus johtuu liiketuloksen laskusta. Marimekon käyttökateprosentti on jokaisena vertailuvuotena ollut korkeampi kuin toimialan yläkvartaali.

KUVIO 1. Marimekko Oyj:n käyttökateprosentti verrattuna toimialaan

Liikevoittoprosentti kertoo yrityksen liiketoiminnan tuoton ennen rahoituskulujen ja verojen vähentämistä. Tunnusluvussa liikevoitto jaetaan liiketoiminnasta saaduilla tuotoilla. Liikevoittoprosentti tunnusluvulle ei ole määritelty ohjearvoja, ja se sopii yrityksen oman kehityksen seuraamiseen. (Niskanen & Niskanen 2003, 113.)

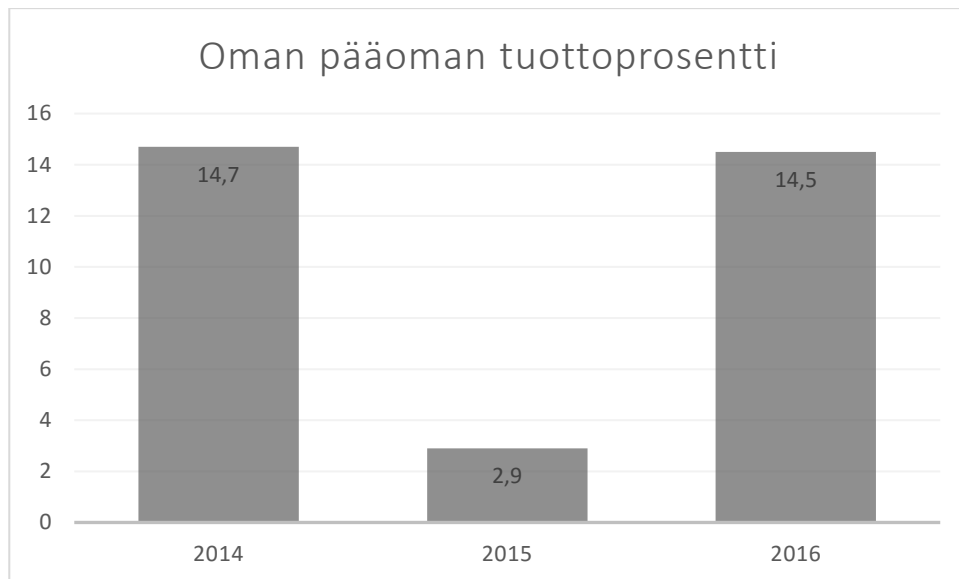
Kuviosta 2 käy ilmi Marimekko Oyj:n liikevoittoprosentin kehittyminen ja vertailu toimialaan. Vuoden 2015 liikevoittoprosentti on 1,6 %, ja se poikkeaa vuoden 2014 ja vuoden 2016 arvoista. Vuonna 2015 Marimekon liikevoittoprosentti ylittää toimialan yläkvartaalin. Vuosina 2015 ja 2015 tunnusluvun arvo jää alle yläkvartaalin, mutta on silti mediaanin yläpuolella.

KUVIO 2. Marimekko Oyj:n liikevoittoprosentti verrattuna toimialaan

Oman pääomantuottoprosentilla (ROE) mitataan omalle pääomalle kertyneen tuoton määrää, eli omaan pääomaan sijoitetun pääoman saamaa korkoa. Oman pääoman tuottavuus määräytyy yrityksen omistajien asettamien tuottovaatimusten mukaan. Tunnusluvulle on myös asetettu ohjearvot. Viitteellisten ohjearvot ovat seuraavat: yli 20 % erinomainen, 15-20 % hyvä, 10-15 % tyydyttävä, 5-10 % välttävä ja alle 5 % heikko. (Balance Consulting 2017.)

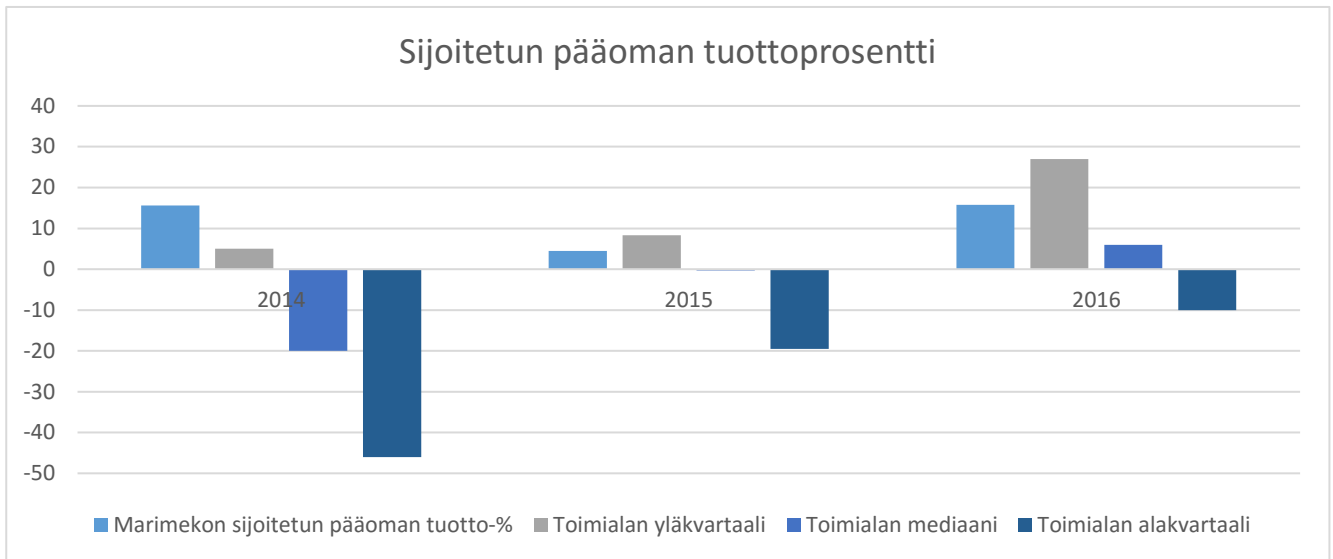
Alla olevassa kuviossa on Marimekko Oyj:n oman pääoman tuottoprosentit vuosilta 2014-2016. Kuvioista käy ilmi, että vuosien 2014 ja 2016 kohdalla oman pääoman tuottoprosentit ovat melkein samanarvoiset. Viitteellisten ohjearvojen mukaan oman pääoman tuottoprosentti on ollut hyvällä tasolla vuosina 2014 ja 2016. Vuonna 2015 kuitenkin oman pääoman tuottoprosentti on ollut heikko. Marimekon oma pääoma on ollut tasainen kaikkina vertailuvuosina. Vuoden 2015 tunnusluvun arvoon vaikuttaa alhainen liikevoitto. Oman pääoman tuottoprosentti ei ole vertailu toimialaan, sillä kyseisestä tunnusluvusta ei ole toimialaraporttia saatavilla.

KUVIO 3. Marimekko Oyj:n oman pääoman tuotto prosentti

Sijoitetun pääoman tuotto prosentilla mitataan sijoitetulle pääomalle kertyneen tuoton määrää, eli sijoitetun pääoman saamaa korkoa. Tunnusluku on yksi kannattavuuden käytetyimmistä tunnusluvuista. Sijoitetun pääoman tuotto tulisi vastata vähintään korkoa, jota yritys vieraalle pääomalleen maksaa. Tunnuslukuun vaikuttaa esimerkiksi suuret investoinnit, jotka eivät ole vielä tuottaneet yritykselle tuloa tilikaudella. Tunnusluvulle on asetettu viitteelliset ohje arvot: yli 15 % erinomainen, 10-15 % hyvä, 6-10 % tyydyttävä, 3-6 % välttävä ja alle 3 % heikko. (Balance Consulting 2017.)

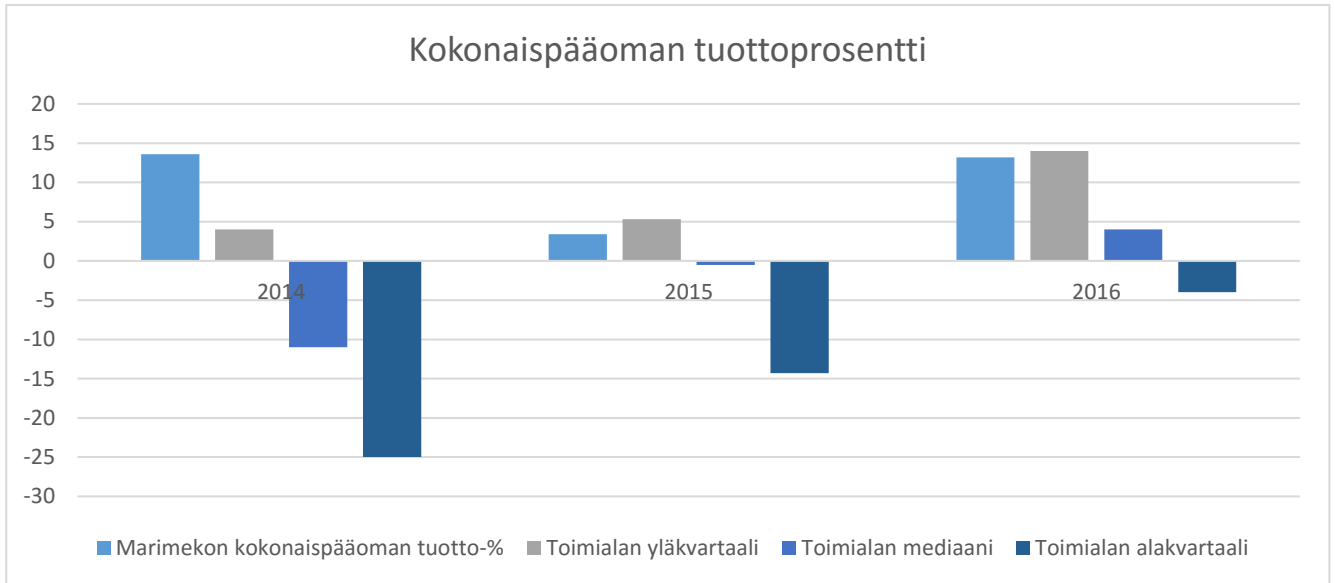
Kuviosta 4. käy ilmi Marimekko Oyj:n sijoitetun pääoman tuotto prosentit vuosilta 2014-2016. Vuosina 2014 sekä 2016 sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut erinomaisella tasolla. Vuonna 2015 sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut välttävä. Tämä johtuu vuoden 2015 alhaisesta liikevoitosta. Vuonna 2014 Marimekon sijoitetun pääoman tuotto prosentti ylitti toimialan yläkvartaalin. Vuonna 2015 se jäi hiukan alle yläkvartaalin. Viimeisenä vertailu vuotena Marimekon sijoitetun pääoman tuotto prosentti jäi alle toimialan yläkvartaalin, mutta oli kuitenkin yli mediaanin.

KUVIO 4. Marimekko Oyj:n sijoitetun pääoman tuotto-% verrattuna toimialaan

Kokonaispääoman tuotto-%:llä (ROA) mitataan yritystoiminnan pääomalle kertynyttä tuottoa. Kokonaispääoman tuotto-%:ssa tulos ennen rahoituskuluja ja veroja, jaetaan yrityksen kokonaispääomalla. Tunnusluvun viitteelliset ohje-arvot ovat: yli 10 % hyvä, 5-10 % tyydyttävä ja alle 5 % heikko. (Balance Consulting 2017.)

Alla olevasta kuvasta käy ilmi Marimekon kokonaispääoman tuotto-%:t vuosilta 2014-2016. Vuosina 2014 ja 2016 kokonaispääoman tuotto-% on ollut ohje-arvojen mukaan hyvä. Vuonna 2015 kokonaispääoman tuotto jäi heikoksi. Marimekon kokonaispääoman tuotto-% (13 %) ylitti toimialan yläkvartaalin reilusti vuonna 2014 yläkvartaalin ollessa 4 %. Vuosina 2015 ja 2016 tunnusluku pysyi lähellä toimialan yläkvartaalia.

KUVIO 5. Marimekko Oyj:n kokonaispääoman tuotto-% verrattuna toimialaan

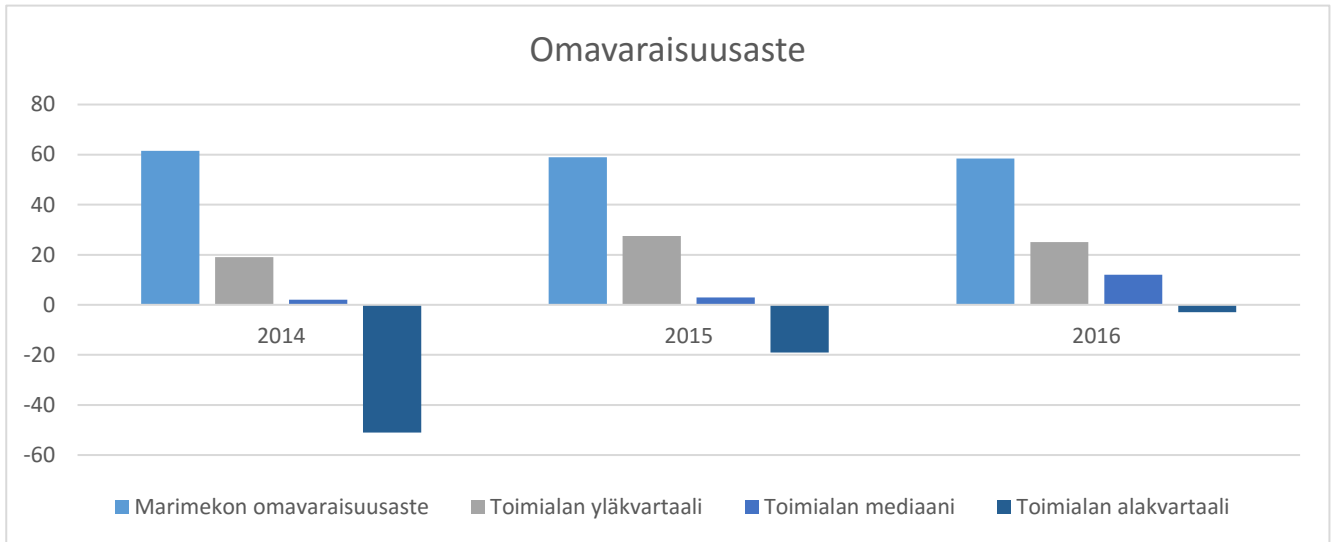
6.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuuden tunnusluvuiksi tähän tilinpäätösanalyysiin valittiin omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus ja nettovelkaantumisaste eli gearing. Vakavaraisuuden tunnusluvuilla mitataan yrityksen rahoitusriskiä ja kykyä suoriutua pitkän aikavälin sitoumuksista. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat oman ja vieraan pääoman suhdetta eli yrityksen pääomarakennetta. Jos yritys pystyy kattamaan vieraan pääoman korkomaksut myös huonoina aikoina, pidetään yritystä vakavaraisena. (Niskanen & Niskanen 2003, 130.)

Omavaraisuusaste on vakavaraisuuden perusmittari, ja se kuvaa oman pääoman ja koko pääoman välistä suhdetta prosentteina ilmaistuna. Mitä korkeampi prosentti on, sitä enemmän koko yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Tunnusluvulle on asetettu viitteelliset ohjearvot: yli 50 % erinomainen, 35-50 % hyvä, 25-35 % tyydyttävä, 15-25 % välttävä ja alle 15 % heikko. (Balance Consulting 2017.)

Kuvio 6 kertoo Marimekko Oyj:n omavaraisuusasteen. Yrityksen omavaraisuusaste on laskenut tasaisesti vuodesta 2014 lähtien. Vuonna 2014 omavaraisuusaste oli 61,5 %. Vuosina 2015 ja 2016 omava-

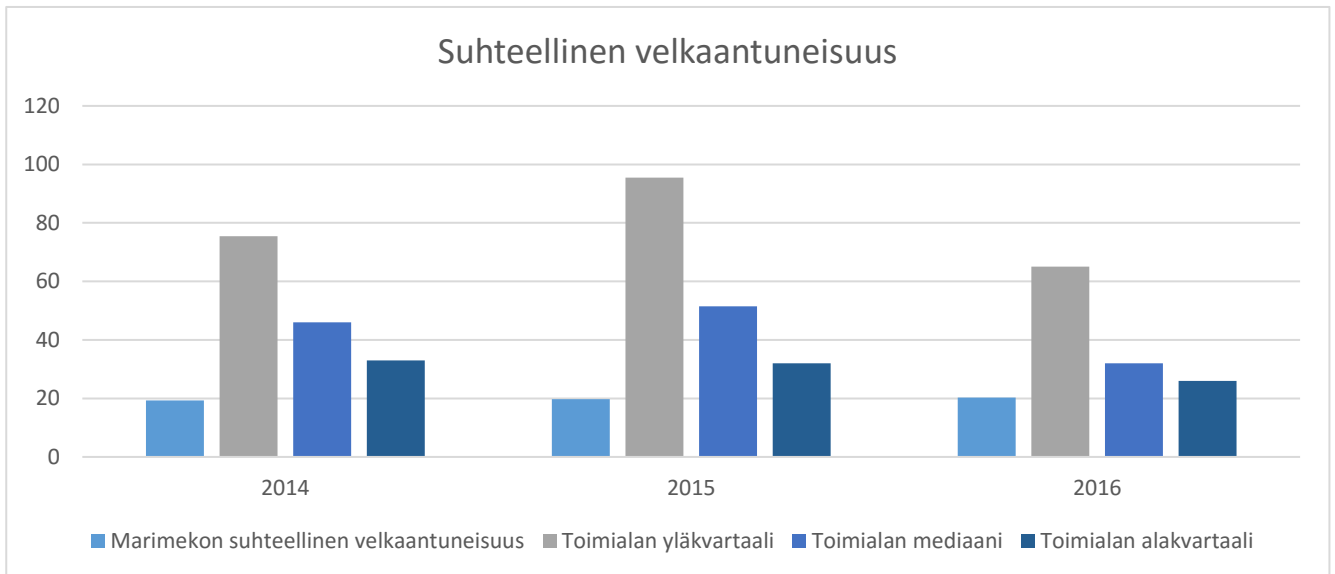
raisuusaste oli 59 % ja 58,5 %. Ohjearvojen mukaan Marimekon omavaraisuusaste on vertailtavina vuosina ollut erinomainen. Jokaisella vertailukaudella, Marimekon omavaraisuusaste ylittää toimialan yläkvartaalin.

KUVIO 6. Marimekko Oyj:n omavaraisuusaste verrattuna toimialaan

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa yrityksen velkaa eli vierasta pääomaa suhteessa liikevaihtoon. Suhteellinen velkaantuneisuus on 100 % mikäli yrityksellä on yhtä paljon velkaa kuin liikevaihtoa. Tunnusluvulle ei ole asetettu ohjearvoja, ja sitä tulisi käyttää ainoastaan saman toimialan yritysten vertailuun. (Balance Consulting 2017.)

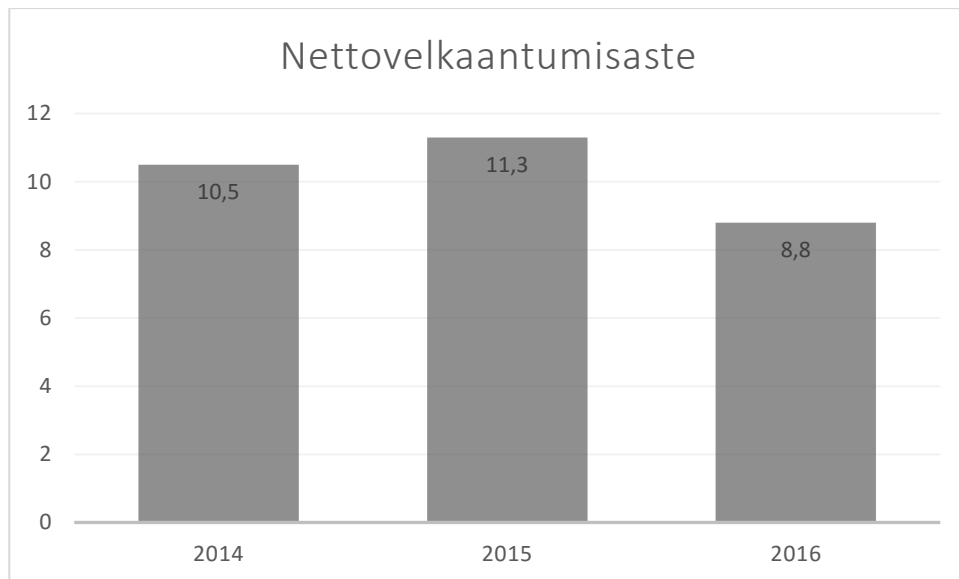
Alla oleva kuvio kuvastaa Marimekko Oyj:n suhteellista velkaantuneisuutta. Vuonna 2014 suhteellinen velkaantuneisuus oli 19,3 %. Vuonna 2015 suhteellinen velkaantuneisuus nousi hieman ja oli 19,8 %. Vuoden 2016 suhteellinen velkaantuneisuus oli 20,3 %. Marimekon suhteellinen velkaantuneisuus on siis noussut hieman. Yrityksen liikevaihdon kasvaessa myös velat ovat kasvaneet, jonka vuoksi suhteellinen velkaantuneisuus on noussut. Jokaisella vertailukaudella Marimekon suhteellinen velkaantuneisuus jää alle toimialan alakvartaalin.

KUVIO 7. Marimekko Oyj:n suhteellinen velkaantuneisuus verrattuna toimialaan

Omavaraisuusasteen lisäksi toinen käytetyimpiä vakavaraisuuden tunnuslukuja on nettovelkaantuneisuusaste eli gearing. Nettovelkaantumisasteella mitataan yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Tunnusluvussa korollisesta vieraasta pääomasta vähennetään yrityksen likvidit varat ja se jaetaan omalla pääomalla. Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot ovat: alle 10 % erinomainen, 10-60 % hyvä, 60-120 % tyydyttävä, 120-200 % välttävä ja yli 200 % heikko. (Balance Consulting 2017.) (Lepiniemi & Kykkänen 2015, 176.)

Kuvio 8 kertoo Marimekko Oyj:n nettovelkaantumisasteen kehitystä. Vuonna 2014 nettovelkaantumisaste oli 10,5 % ja vuonna 2015 hieman korkeampi 11,3 %. Vuonna 2016 nettovelkaantumisaste laski 8,8 %. Yrityksen nettovelkaantumisaste on ohjearvon mukaan ollut erinomainen vuonna 2016. Vuosina 2014 ja 2015 nettovelkaantumisaste on ohjearvon mukaan hyvä, mutta kuitenkin aivan erinomaisen rajalla. Tunnusluvusta ei ole saatavilla toimialaraporttia, joten vertailua toimialaan ei voitu tehdä.

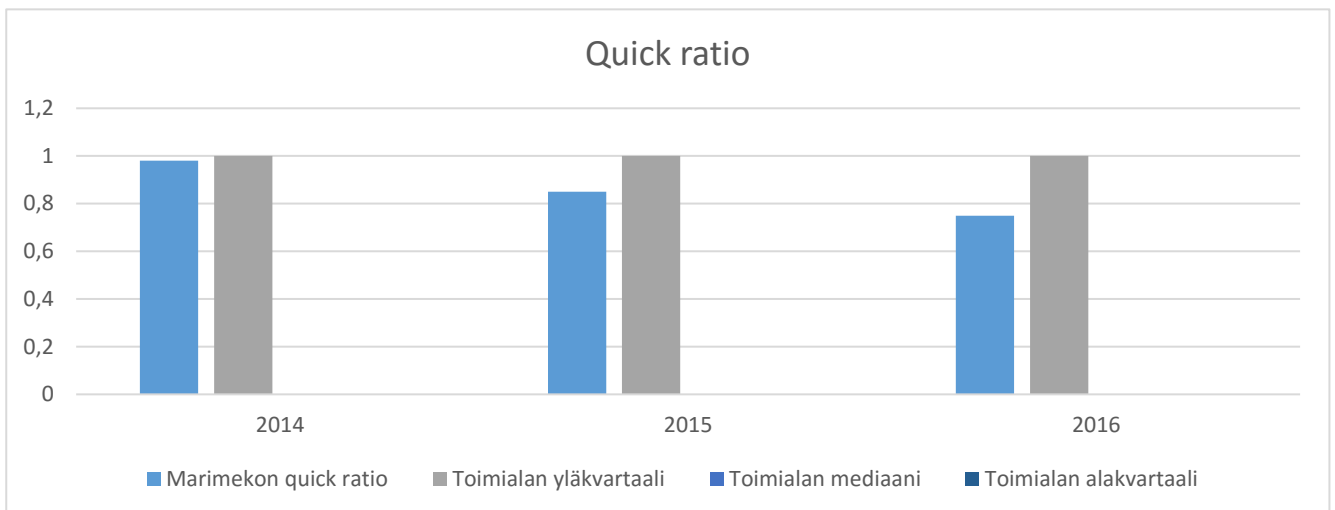
KUVIO 8. Marimekko Oyj:n nettovelkaantumisaste

6.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmiuden tunnusluvuilla mitataan yrityksen kykyä selviytyä lyhyen aikavälin velvoitteista. Perustana maksuvalmiuden mittareihin käytetään taseen lyhytvaikutteisia eriä, eli käyttöpääomaa. Yrityksen maksuvalmius on tärkeä tieto esimerkiksi velkojille sekä tavarantoimittajille. Tähän tilinpäätösanalyysiin maksuvalmiuden tunnusluvuiksi valittiin quick ratio ja current ratio. (Niskanen & Niskanen 2003, 117.)

Quick ratio, eli happotesti, mittaa yrityksen rahoitusomaisuutta suhteessa lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Yrityksen maksuvalmiuden arvellaan olevan hyvä, jos rahoitusomaisuus riittää kattamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman. Tunnusluvulle määritellyt viitteelliset ohjearvot ovat: yli 1,5 erinomainen, 1-1,5 hyvä, 0,5-1 tyydyttävä, 0,3-0,5 välttävä ja alle 0,3 heikko. (Balance Consulting 2017.)

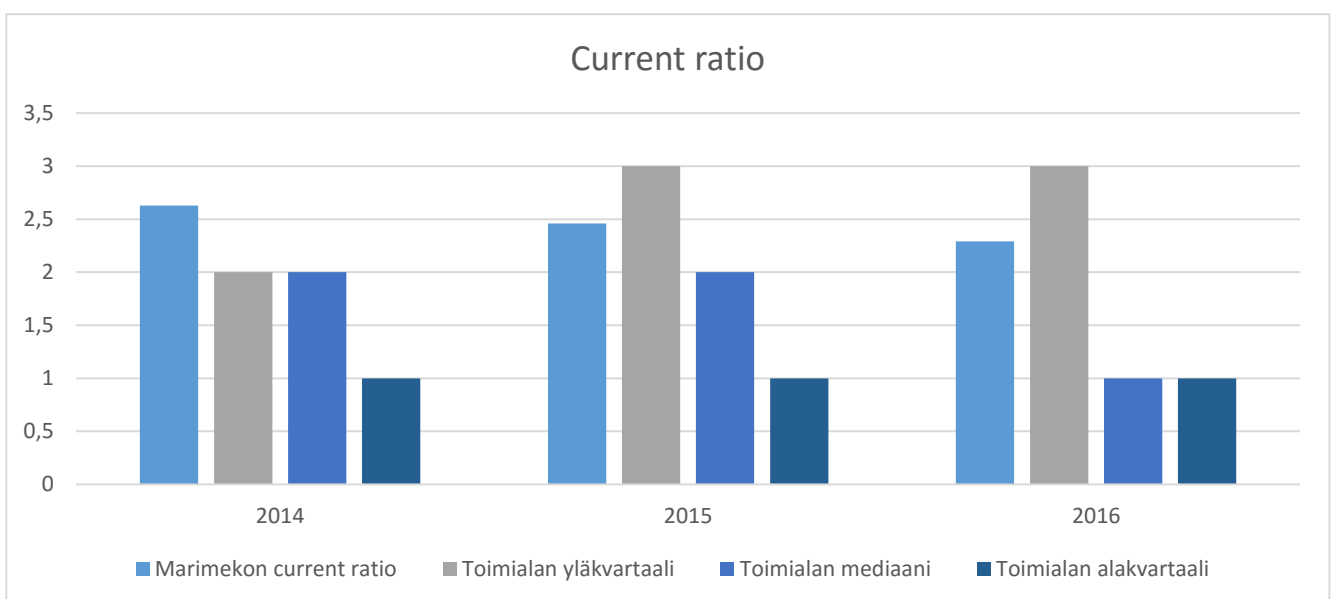
Alla oleva kuvio kuvaa Marimekko Oyj:n quick ration kehittymistä. Vuonna 2014 quick ratio oli 0,98. Luvun ollessa 1, kattaa yrityksen rahoitusomaisuus lyhytaikaiset velat täysin. Vuonna 2015 quick ratio on laskenut ja se oli 0,85. Vuonna 2016 quick ratio oli 0,73. Jokaisella vertailukaudella Marimekon quick ratio pysytteli toimialan yläkvartaalin tuntumassa. Toimialan mediaani ja alakvartaalin arvo vertailukausina oli 0.

KUVIO 9. Marimekko Oyj:n quick ratio verrattuna toimialaan

Current ratio mittaa yrityksen likviditeettiä suhteessa lyhytaikaisiin velkoihin. Tunnusluvulla mitataan yrityksen maksuvalmiutta tilinpäätöshetkellä. Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot ovat: yli 2,5 erinomainen, 2-2,5 hyvä, 1,5-2 tyydyttävä, 1-1,5 välttävä ja alle 1 heikko. (Balance Consulting 2017.)

Kuviosta 10. käy ilmi Marimekko Oyj:n current ration kehittyminen. Current ratio on laskenut tasaisesti vuodesta 2014 lähtien. Vuonna 2014 current ratio oli 2,63. Vuonna 2015 current ratio laski ja oli 2,46. Vuonna 2016 tunnusluku oli 2,29. Ohjearvojen mukaan current ratio oli erinomainen vuonna 2015, ja hyvä vuosina 2015 ja 2016. Marimekon current ratio ylitti toimialan yläkvartaalin vuonna 2014. Vuonna 2015 tunnusluvun arvo oli yläkvartaalin ja mediaani välituntumassa.

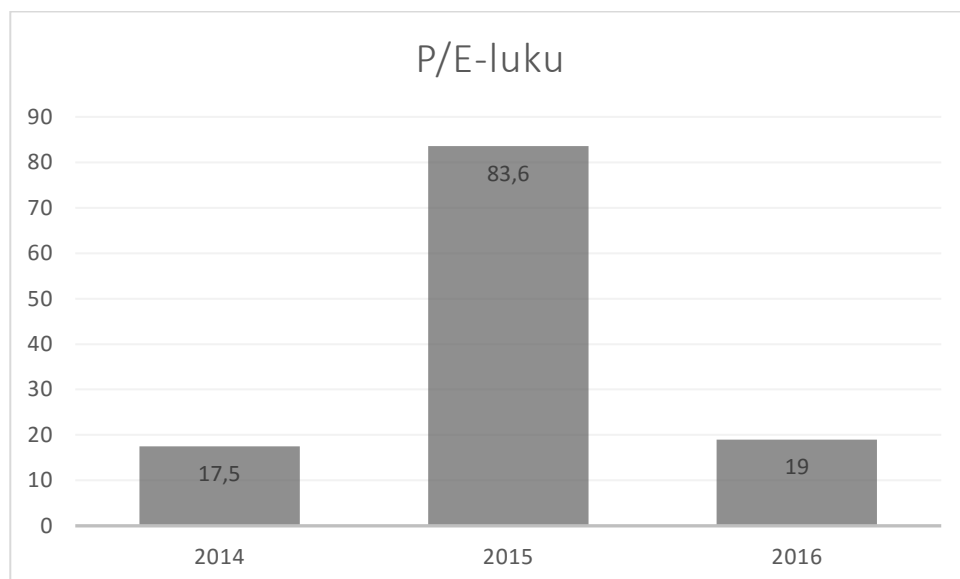
KUVIO 10. Marimekko Oyj:n current ratio verrattuna toimialaan

6.4 Pörssitunnusluvut

Pörssitunnuslukujen avulla tarkastellaan osakkeita sijoituskohteena. Tilinpäätösanalyysiin valittiin pörssitunnusluvuiksi P/E-luku, markkina-arvo ja EPS.

P/E-luku, eli price per earnings, kuvaa osakkeen markkinahintaa suhteessa osakekohtaiseen tulokseen. Sijoittajien kannalta tärkeä tunnusluku kertoo yrityksen tuloksentekevyydestä tulevaisuudessa. Sijoittajien näkökulmasta tunnuslukua voidaan tulkita siten, että tunnusluvun korkea arvo kuvaa kallista osaketta, ja matala arvo halpaa osaketta. Tunnuslukua voidaan tulkita myös siten, että tunnusluku kertoo kuinka monessa vuodessa osakkeeseen tehty sijoitus maksaa itsensä takaisin. Esimerkiksi jos tunnusluvun arvoksi saadaan 12, maksaa osake itsensä takaisin kahdessatoista vuodessa. (Niskanen & Niskanen 2003, 150.)

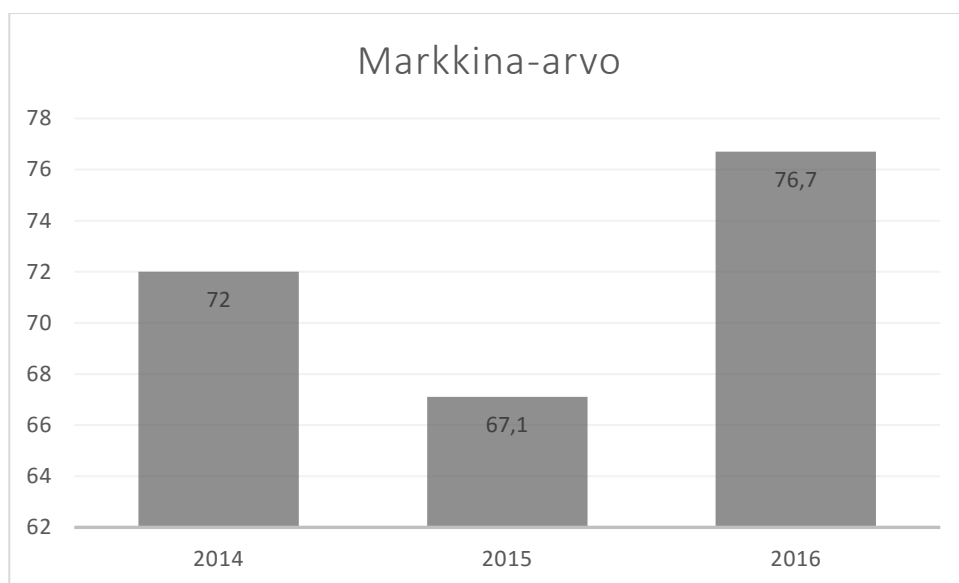
Kuviosta 11. käy ilmi yrityksen P/E-luvun arvot vuosina 2014-2016. Vuonna 2014 P/E-luku oli 17,5. Vuonna 2015 luku oli poikkeuksellisen korkea, 83,6. Vuonna 2016 P/E-luku oli 19.

KUVIO 11. Marimekko Oyj:n P/E-luku

Markkina-arvolla kuvataan koko pörssiyhtiön osakekannan arvoa osakemarkkinoilla. Markkina-arvo listaamattomalla yhtiöllä tarkoittaa esimerkiksi yrityksen käypää arvoa, mikä on arvonmäärityksen lopputulos. (Balance Consulting 2017.)

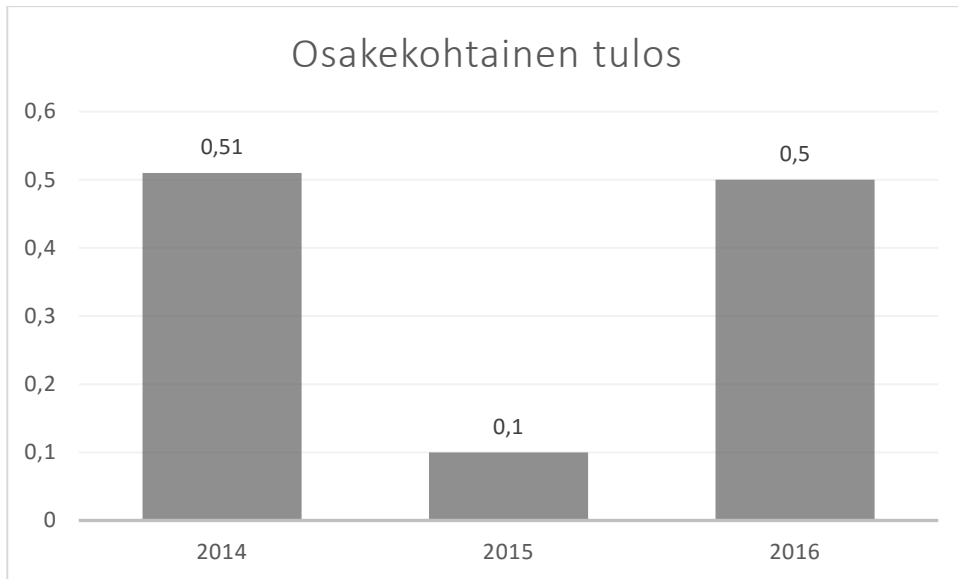
Alla olevasta kuviosta selviää Marimekko Oyj:n markkina-arvo vuosina 2014-2016. Vuonna 2014 yrityksen markkina-arvo oli 72 miljoonaa euroa. Vuonna 2015 markkina-arvo notkahti, ja oli 67,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 markkina-arvo kasvoi, ja oli 76,7 miljoonaa euroa. Arvokkaimmillaan yrityksen osakekanta oli siis vuonna 2016.

KUVIO 12. Marimekko Oyj:n markkina-arvo

Osakekohtainen tulos, eli EPS (earnings per share), kuvaa yrityksen saamaa tuottoa osaketta kohden. Tunnusluvulla mitataan yrityksen osakekohtaista kannattavuutta, ja se on yksi käytetyimpiä tunnuslukuja osakemarkkinoilla. Tunnusluvussa verrataan nettotulosta suhteessa osakkeiden keskimääräiseen lukumäärään. (Niskanen & Niskanen 2003, 148.)

Kuvio 13. kuvaa Marimekko Oyj:n osakekohtaista tulosta vuosina 2014-2016. Yrityksen tulos osaketta kohden on ollut sama vuosina 2014 ja 2016, kun taas vuonna 2015 paljon alhaisempi.

KUVIO 13. Marimekko Oyj:n osakekohtainen tulos

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää kohdeyrityksen, Marimekko oyj:n, taloudellinen tilanne. Taloudellisen tilan selvittämiseen käytettiin tilinpäätösanalyysia. Tilinpäätösanalyysissa laskettiin tunnuslukuja kannattavuudesta, vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta. Lisäksi tilinpäätösanalyysiin otettiin mukaan pörssitunnuslukuja. Tässä tilinpäätösanalyysissa vertailukausina käytettiin vuosia 2014-2016. Kohdeyrityksen tunnuslukujen arvoja verrattiin työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemiin Finnvera Oy:n toimialaraportteihin. Toimialaraportit olivat saatavilla yleisimmistä tunnusluvuista.

Tilinpäätösanalyysin tuloksista selviää yrityksen toiminnan olleen kannattavaa vertailukausina. Yrityksen kannattavuuden tunnusluvuista laskettiin käyttökateprosentti, liikevoittoprosentti, oman pääoman tuottoprosentti, sijoitetun pääoman tuottoprosentti sekä kokonaispääoman tuottoprosentti. Tunnuslukuja verrattiin saman toimialan tunnuslukuihin. Oman pääoman tuottoprosentista ei ollut toimialaraporttia saatavilla.

Kannattavuuden tunnusluvuissa vuosi 2015 poikkesi muista vertailukausista, mikä johtui huonosta liiketuloksesta. Huonoon liiketulokseen vaikutti muun muassa erittäin haastava markkinatilanne, epävarma maailmantalous ja Suomessa vähittäiskaupan vaikeutunut ympäristö. Haasteista huolimatta myös 2015 yritys onnistui kasvattamaan liikevaihtoaan. Liiketulosta heikensi Yhdysvalloissa Beverly Hillsin myymälän sulkemiseen liittyneet kulut. Vertailukausina 2014 ja 2016 kannattavuuden tunnusluvut pysyivät toimialan yläkvartaalin lähetyvillä. (Marimekko Oy 2017c.)

Vakavaraisuuden tunnusluvuista laskettiin omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus ja nettovelkaantumisaste. Yrityksen omavaraisuusaste oli jokaisena vertailuvuotena yli toimialan yläkvartaalin, ja ohjearvoltaan erinomainen. Tunnuslukujen perusteella Marimekon liiketoiminta rakentuu vakaalle pohjalle. Maksuvalmiuden tunnusluvuista laskettiin quick ratio sekä current ratio. Molempien tunnuslukujen arvot olivat tasaisia vertailukausina, ja pysyivät toimialan yläkvartaalin tuntumassa ohjearvolla hyvä.

Tilinpäätösanalyysissa pörssitunnusluvuista laskettiin P/E-luku, eli osakkeen markkinahinta suhteessa osakekohtaiseen tulokseen, markkina-arvo ja EPS, eli osakekohtainen tulos. Vuonna 2015 yrityksen P/E-luku oli poikkeuksellisen korkea, 83,6, kun muina vertailukausina se oli alle 20. Vuonna 2015 osake on siis ollut kallis sijoittajien näkökulmasta ajateltuna. Yrityksen markkina-arvo oli korkeimmillaan vii-

meisenä vertailukautena, jolloin yrityksen osakekannan arvo oli yhteensä 76,7 miljoonaa euroa. Vuodesta 2015 yrityksen markkina-arvo nousi yli 14 prosenttia. Kuten muissakin tunnusluvuissa oli nähtävissä vuoden 2015 poikkeavuus muihin vertailukausiin, myös Marimekon osakekohtainen tulos oli poikkeuksellinen silloin. Osakekohtainen tulos oli korkeampi vuosina 2014 ja 2016.

Opinnäytetyön aiheena tilinpäätösanalyysi antoi hyvää kertausta taloushallinnon opinnoista, ja lisäsi ammatillista osaamistani. Kohdeyritys ei toiminut työssä toimeksiantajana, vaan valitsin Marimekon kohdeyritykseksi mielenkiinnosta yritystä kohtaan. Kotimainen yritys, joka toimii maailmanlaajuisesti ja liikevaihdoltaan suhteellisen pieni. Yrityksellä on pitkä historia kotimaassa, ja kuuluu arvostettuihin brändeihin.

Opinnäytetyön kirjoittamisen koin haasteellisena prosessina kokoaikaisen työn ohella. Aikataulun pitkittyessä motivaatio kuitenkin säilyi, ja halusin tehdä työn loppuun asti kunnialla. Opinnäytetyöstä oli tarkoitus tulla selkeä ja ytimekäs kuva kohdeyrityksen taloudellisesta tilanteesta.

LÄHTEET

Balance Consulting. 2017. Tunnusluvut. Saatavissa: <http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut>. Viitattu 9.11.2017.

Kallunki, J-P. & Kytönen, E. 2002. Uusi tilinpäätösanalyysi. 3., uudistettu painos. Jyväskylä: Gummerrus Kirjapaino Oy.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2015. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 9., uudistettu painos. Liettua: Talentum Media Oy.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. 4., uudistettu panos. Juva: WS Bookwell Oy.

Marimekko Oyj. 2017a. Factsheet. Saatavissa: [http://qfx.quartalflife.com/clients/\(S\(2bituhf5ouiet1ohpw5vcbsb\)\)/_Temp/marimekko-Factsheet-2bituhf5ouiet1ohpw5vcbsb.pdf](http://qfx.quartalflife.com/clients/(S(2bituhf5ouiet1ohpw5vcbsb))/_Temp/marimekko-Factsheet-2bituhf5ouiet1ohpw5vcbsb.pdf). Viitattu 22.10.2017

Marimekko Oyj. 2017b. Saatavissa: <http://company.marimekko.fi/me-yrityksena/tavoitteet-ja-strategia>. Viitattu 22.10.2017

Marimekko Oyj. 2017c. Tilinpäätös 2015. Saatavissa: <http://company.marimekko.fi/sites/default/files/upload/Marimekko%20Tilinpäätös%202015.pdf>. Viitattu 9.11.2017.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2013. Yritysrahoitus. 7., uudistettu painos. Porvoo: Edita Publishing Oy.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Porvoo: Edita Publishing Oy.

Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Toimialaonline. 2017. Finnveran tilinpäätöstilastot. Saatavissa: <http://www2.toimialaonline.fi>. Viitattu 9.11.2017.

Yritystutkimus ry. 2017. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Tallinna: Gaudeamus Oy.